GAZETA LWOWSKA.

Wychodzi z Dodatkiem codziennie, prócz świąt i niedzieli. Prenumerata kwartalna miejscowym 4 zlr. kr. 15., odbierającym pocztą 4 zlr. 40 kr., Inseracyę opłacają od wiersza w półkolumnie (drukiem garmont) po raz pierwszy 4 kr. następnie po 2 kr. m. k.

Nr. 82. Sroda 10. kwietnia 1850. **Rok bieżący gazety 39.**

PRZEGLĄD.

Monarchya Austryacka. — Hyszpania. — Anglia. — Francya. — Szwajcarya. — Włochy. — Niemce. — Rosya. — Wiadomości handlowe.

Monarchya Austryacka.

Rzecz urzędowa.

Lwów, 6. kwietnia. C. k. ministeryum nauk publicznych mianowało profesorem fizyki i matematyki przy c. k. gymnazyum w Czerniowcach Józefa Kolbe, asystenta matematyki przy c. k. politechnicznym instytucie w Wiedniu.

Z c. k. prezydium krajowego.

Lwów, 7. kwietnia. Jego c. k. Mość raczył najwyższem postanowieniem z dnia 25. marca r. b. nadać opróżnioną przy uniwersytecie Lwowskim katedrę starego polskiego, cywilnego, handlowego i wekslowego prawa, tudzież praktyki cywilno-sądowniczej Doktorowi Janowi Teodorowi Scholz, c. k. radzcy kryminalnemu sądu karnego w Samborze.

Z c. k. galicyjskiego prezydium rządu krajowego.

Lwów, 28. marca. Wyższo-austryackie namiestnictwo przesłało c. k. prezydium krajowemu dla wsparcia pogorzelców Brodzkich kwotę 622 zr. 19¼ kr. m. k.

C. k. rząd krajowy ma sobie za miły obowiązek podać ten szczodrobliwy dar z wyrazem podziękowania do wiadomości publicznej.

Lwów, 29. marca. C. k. namiestnictwo w Czechach przesłało tu uzbieraną w obwodzie Kaurzymskim kwotę 11 zr. 44 kr. dla dotkniętych powodzią mieszkańców zachodnich obwodów Galicyi.

Ten szlachetny czyn podaje się niniejszem do wiadomości publicznej.

Lwów, 29. marca. Na rzecz pogorzelców Zbarazkich wpłynęła do c. k. kameralnej administracyi okręgowej w Wadowicach od tamtejszych c. k. urzędników kameralnych i obydwóch należących sekcyi straży finansowej kwota 29 zr. 43 kr. m. k.

Ten szlachetny czyn podaje się do wiadomości publicznej.

Lwów, 4. kwietnia. Jędrzej Paruszczak, rodem z Rudek, obwodu Samborskiego, lat 27, żonaty, ojciec jednego dziecięcia, profesyi krawieckiej, skazany został wyrokiem sądu wojennego za miotane obelgi przeciw osobie Najjaśniejszego Pana na 6tygodniowy areszt w sztokhauzie w kajdanach, a wykonanie kary zaczęło się z dniem 28. marca.

Z c. k. sądu wojennego.

Lwów, 4. kwietnia. Wyrokiem sądu wojennego został Maurycy Randałowicz, rodem ze Lwowa, lat 31, r. k. rel., bezżenny, właściciel domu — skazany na karę pieniężną Stu zr. śr. na rzecz tutejszego fanduszu ubogich, a to za niezameldowanie obcej osoby. W razie gdyby kwoty tej niezłożył od dziś za trzy dni, odsiedzieć ma areszt 4 tygodni; Jan Włostowski zaś skazany na 14dniowy areszt za przekroczenie przepisów paszportowych.

Z c. k. sądu wojennego.

Wiedeń, 6. kwietnia. Dnia 8. kwietnia 1850 r. wyjdzie w Wiedniu i będzie rozesłany XXXVI. zeszyt dziennika rządowego ustaw państwa, a mianowicie we wszystkich dziewięciu podwójnych wydaniach.

Zeszyt ten zawiera pod

Nrem 124 rozporządzenie ministra wyznań i nauk z d. 19. marca 1850 r., którem dawniejsze rozporządzenie ministeryalne z d. 21. stycznia 1850 r. (XIX. zeszyt dziennika r. u. p. Nr. 36) wyjaśniono w ten sposób, że benedykcya tak zwanych mieszanych małżeństw przez ewangelickiego pastora i wtenczas nastąpić może, gdy zawarcie małżeństwa odbyło się w obec katolickiego księdza za udzieleniem kościelnej benedykcyi z jego strony.

Sprawy krajowe.

(Depesza telegraficzna z Tryestu.)

Wiedeń, 6. kwietnia. Właśnie otrzymaliśmy, pisze Oesterr. Corresp., następującą depeszę telegraficzną z Tryestu z 6. kwietnia: „Handel tutejszy idzie bardzo niepomyślnie. Kurs wexlów na Wrocław stoi na 11 zr. 50 kr. m. k. za 1 funt szterl; — srebro 16¾, lombardzkie bony skarbowe (za banknoty) 96¾.

Rzym, 30. marca. Uroczyste przygotowania do przyjęcia Papieża zostały wstrzymane.

(Depesza telegraficzna.)

Wiedeń, 5. kwietnia. Właśnie co otrzymaliśmy, pisze Oester. Correspondenz następującą depeszę telegraficzną:

Paryż, 3. kwietnia. Komisya mianowana dla rozpoznania ustawy o druku oświadczyła się za zatrzymaniem jednej tylko kaucyi 50,000 franków.

Pięćprocentowa renta 89 fr. 45 centymów.

Trzyprocentowa renta 55 fr. 50 centymów.

(Austryackie ordery oficerom armii rosyjskiej.)

Wiedeń, 5. kwietnia. Cesarz Jego Mość nadał najwyższym rozkazem z 23. marca różnym członkom cesarsko-rosyjskiej armii za ich udowodnione w przeszłorocznej wyprawie w Węgrzech i Siedmiogrodzie męztwo i szczególniejsze poświęcenie w służbie, stopnie orderu z uwolnieniem od taxy, a to krzyż komandorski orderu Leopolda generał-majorowi Bevade, krzyż kawalerski tego samego orderu 87, order żelaznej korony drugiej klasy 48, nakoniec order żelaznej korony trzeciej klasy 48 różnej rangi oficerom. (Ll.)

(Część podatku wojennego przeznaczona na wspomożenie ubogich i na założenie funduszu pożyczkowego.)

Hermansztadt, 29. marca. C. k. cywilny i wojenny gubernator fml. baron Wohlgemuth przeznaczył część podatku wojennego zebranego przy zajęciu Siedmiogrodu na wspomożenie najuboższych bez chleba i przytułku zostających indywiduów i familii, które z powodu wojny domowej najwięcej ucierpiały. Fundusz ten powiększył się jeszcze innemi pieniędzmi, które wpłynęły na wsparcie tych nieszczęśliwych. Przynależnym urzędom dystryktowym wydano już 21,000 zr. m. k. dla rozdania tej sumy za współdziałaniem mężów zaufania między potrzebnjących, oprócz tego dano także jeszcze 20 tysięcy zr. m. k. do dyspozycyi tym urzędom dla wsparcia najuboższych lecz oraz zarobkujących osób.

Ponieważ zaś wielu zarobkującym mieszkańcom kraju do uzupełnienia straconego bydła, do zakupienia zboża na zasiew itp. pomódz można pożyczką, przez co fundusz nieginie, lecz spłaceniem długu się uzupełnia, przeto cywilny i wojenny gubernator postanowił przeznaczyć znaczniejszą część sumy podatku wojennego wraz z sumą 120,000 zr. m. k. obecnie do dyspozycyi będącą na założenie funduszu pożyczkowego, z którego wydawane będą częścią za procentem częścią bez procentu pożyczki w sumach od 10 aż do 200 zr. m. k. (W. Z.)

(Pojmanie Antoniego Jozipowicza.)

Agramer Zeitung pisze, że od pułkownika Urban otrzymała list ddto. Klauzenburg 24. marca następującej treści: „Antoni Jozipowicz były komes Turopolski, został przez moich ludzi na granicy węgierskiej niedaleko Margitta przytrzymany, i do dystryktowego sztokhauzu odstawiony. Znaleziono przy nim 176 dukatów i 296 zr. w srebrze. Pism nie miał żadnych. Nadmieniamy tylko, że Jozipowicz był od dawna jednym z najgłówniejszych Madiaromanów i niemało się przyczynił do rozpalenia pochodni narodowej niezgody częścią w kraju samym, częścią na sejmach Preszburskich. (Oest. Cor.)

(Hrabia Gyulai do Florencyi.)

Wenecya, 1. kwietnia. Jego Excelencya minister wojny fml. hrabia Gyulai odjechał przedwczoraj ztąd do Florencyi. Podczas krótkiego pobytu swego w naszem mieście zwiedził wszystkie tutejsze zakłady wojskowe i przeglądał z największem zajęciem najdrobniejsze szczegóły. (W.Z.)

(Wiadomości z Bośnii.)

Zara, 28. marca. Basza Bihaczu z małą cząstką swego wojska, które się z nim cofnęło, bawi ciągle w Trawniku przy wezyrze. Rodzina jego i ruchomości, które zostawił w Bihaczu, zostały nienaruszone.

Musselim i Kadi Bihaczu są w Vocup niedoznając żadnej przykrości od insurgentów.

W Bihaczu znajduje się około 2500 powstańców muzułmańskich, na których czele stoi znany Kedich; ten wzywa ludność okoliczną, aby się zbrojno z nim złączyła, jeżeliby wezyr przemocą chciał egzekwować podatki, inaczej popali ich domy i zniszczy ich majątki. Najmajętniejsi mieszkańcy obwodu Vocup przyrzekli dostawić po jednym zbrojnym mężu, jeżeliby Wezyr z bronią przeciw nim wystąpił, dotychczas jednak nieprzyszło jeszcze do starcia się.

Okręgi Glamoc, Livno i Banjaluka nie połączyły się z powstańcami i słuchają jeszcze rozkazów wezyra. W Glimoc powiadają, że wezyr w Livno zbierze wszystkich zdolnych do boju i razem z wojskiem poszle ich przeciw insurgentom w Krainie. Ta wiadomość jednak potrzebuje jeszcze potwierdzenia. (W. Z.)

(Najnowsze wiadomości z Bośnii.)

Wiedeń, 5. kwietnia. „Oestrreichische Correspondenz" pisze: Gdy twierdza Bihacz wpadła dnia 1. marca bez wszelkiej walki w ręce insurgentów, odbywali naczelnicy powstania liczne obrady. — Jako ultimatum uchwalili następujące żądania do przedłożenia wielkiemu Wezyrowi: uchylenie samowolnie zaprowadzonej dziesięciny, a nałożenie natomiast prawnego podatku, oddalenie wojska Arnautów i skompromitowanych dowódzców, a natomiast zaprowadzenie regularnej zwierzchności. Ponieważ między ludem znajdują się dwie partye, przeto obawiano się jakowego excesu, i w skutek tego zastanowiono dnia 2. marca wszelki handel. C. k. władze starały się wysłaniem pułkownika i komendanta pułku Ottohanów Knezewicza zastanowiony handel znowu otworzyć podając zabezpieczające warunki; lecz usiłowania te niepowiodły się, gdyż insurgenci Bihaczu niewypełnili położonych z austryackiej strony warunków, i sami się przeciw otworzeniu na nowo Bihackiego handlu oświadczyli. Najnowsze wiadomości z tej okolicy są z 23. marca. Tego samego dnia ruszyło około 1500 Kraińskich insurgentów z Bihaczu, jak słychać ku Buzimowi i Krupa. Z głębi Bośnii donoszą, że Omer Basza (renegat Lattas) wkroczył już w 40,000 wojska do Bośnii koło Nowego Bazaru. Przednia straż jego stoi pod Sienicą na gościńcu od Nowego Bazaru do Sarajewo. W Banialuce wzmocniono załogę dwoma batalionami regularnej piechoty i tysiącem Arnautów.

(Spokój na granicy dalmatyńskiej.)

Knin, 25. marca. Na granicy dalmatyńskiej trwa teraz ciągły spokój i spodziewać się należy, że i nadal będzie utrzymany. (W. Z.)

(Kurs wiedeński z 5. kwietnia 1850.)

Obligacye długu pańs. 5% — $93^{5}/_{16}$; $4^{1}/_{2}$% — $82^{1}/_{8}$; 4% — 72; $2^{1}/_{2}$% — $48^{1}/_{2}$. Akcye bank. 1080. Losy z 1834 r. $166^{1}/_{2}$; z 1839 r. $106^{3}/_{4}$. Akcye kolei półn. 108.

Hyszpania.

(Ułaskawienie księdza Fulgencio.)

Madryt, 25. marca. Ksiądz Fulgencio, spowiednik króla, został jak wiadomo z kilku osobami innemi po upadku jednodniowego ministeryum Cleonard, wygnanym z Madrytu. Jednakże współwyguańcy jego zostali wkrótce potem ułaskawieni, i tylko sam Fulgencio, znany z intryg swoich, trzymany był zdala od Madrytu. Otóż dopiero wczoraj wysłano rozkaz do niego dozwalający mu wrócić do stolicy. Jak dalece sprawa ta musi być ważną dla ministerstwa, pokazuje się z tego, że rada ministeryalna dopiero po kilku posiedzeniach uchwaliła odwołanie banicyi księdza Fulgencio, chociaż, jak słychać, nawet bardzo znakomite osoby za nim się wstawiały.

— 26. marca. Powodem do ułaskawienia księdza Fulgencio była prośba króla zwrócona wprost do ministra spraw wewnętrznych, aby w ciągu wielkiego tygodnia dozwolił mu korzystać z duchownej pomocy dawnego spowiednika. — Dzienniki powstają na to zacięcie i ściągają przez to konfiskatę na siebie. (Lld.)

(Oczekiwane załatwienie sporu między Hyszpanią i Anglią. — Wiadomości z Lizbony.)

Od kilku dni, pisze „Independance Belge" niezawierają wiadomości z Hyszpanii nic zajmującego. Widzimy tylko z korespondencyi, iż według pogłoski upowszechnionej w Madrycie, nieporozumienie istniejące między Hyszpanią a Anglią od czasu odwołania pana Bulwer, wkrótce będzie załatwione z wstawieniem się króla belgijskiego. Niewiemy jeszcze jak dalece ta wiadomość jest pewną, atoli wcaleby nas niedziwiło, gdyby się istotnie rządy angielski i hyszpański zdały w sporze swoim na mądrość tego monarchy, uznaną przez wszystkie rządy europejskie.

Powiadano w Madrycie, jak nam najnowsze wiadomości donoszą, iż lada chwila miało nadejść ultimatum Anglii, lecz po ówczas nic jeszcze nieogłoszono względem ostatecznego załatwienia istniejącego sporu.

Z Lizbony nadeszły wiadomości z 23. marca; niezawierają one nic ważnego. W izbie toczyła się dalsza dyskusya nad ustawą o druku. Niebyło już mowy o modyfikacyi gabinetu.

Anglia.

(Korespondencya gubernatorstwa wyspy Malty z prezydentem izby handlowej.)

Z Malty. „Portofoglio Maltese" z 14. marca zawiera następującą korespondencyę przesłaną od gubernatorstwa tej wyspy do prezydenta izby handlowej:

Departament pierwszego sekretaryatu gubernatorskiego.

„Valetta, 12. marca 1850. Mości Panie! Z polecenia J. E. gubernatora donoszę WMP. o szkodach, jakie handel tej wyspy poniósł z powodu stawianych w Sycylii od czasu do czasu kwarantannych przeszkód, nieusprawiedliwionych bynajmniej stanem publicznego na tej wyspie zdrowia, zkąd wnosić należy, że tylko z pobudek politycznych pochodzą."

„J. E. uwiadomiony został ze strony posła J. M. króla neapolitańskiego, że niedawno temu uwięziono w Palermo kupca maltańskiego z tej wyspy przybywającego, bowiem znaleziono u niego druki wydane przez Mazziniego w Lozannie, i listy od włoskich wychodźców z Malty, dążące do zaburzenia spokoju w Sycylii, w których wspomniono o oddawcy jako o zaprzysiężonym bracie (sworu brother), zasługującym na zupełne zaufanie."

„Poseł J. M. króla neapolitańskiego wezwał J. E. zalecić pilnie wszystkim Maltańczykom zjeżdżającym do Sycylii w interesach handlowych, aby nie przywozili ze sobą listów nieznanej im treści, i do żadnych spraw politycznych tej wyspy nie mieszali się."

„Polecono mi oraz zawiadomić WMP., iż J. E. pan gubernator otrzymał rozkazy rządowe z dnia 25. lutego tej treści, aby zdane mu dekretem gabinetowym z 1. lutego 1843 pełnomocnictwa użył do wydalenia z wyspy wszystkich cudzoziemców, którymby dowiedziono, że nadużyli gościnności utrzymując z Malty korespondencye z mieszkańcami krain wybrzeżnych morza śródziemnego, w zamiarze obalenia lub niepokojenia istnących jakichkolwiek bądź rządów."

„J. E. ma nadzieję, że gremium stanu kupieckiego przeszkodzi wszelkiemi w mocy jego zostającemi środkami dopuszczeniu się przez któregokolwiek bądź członka swego szkodliwych kroków dla interesów handlowych Malty, i mogących uszczuplić wolność i bezpieczeństwo, jakich poddani angielscy w obcych krajach pod zasłoną paszportów angielskich potąd doznawali. Poddani angielscy, którzy biorą udział w spiskach, którzy pod zasłoną paszportu angielskiego usiłują zakłócić spokój obcych państw, niechaj będą pewni, że paszport ten nie zasłoni ich przed wyrokiem praw, które śmieli naruszyć, i że nie będą mogli mieć żadnej słusznej pobudki do zanoszenia skarg lub żądania zadość uczynienia, jeżliby z przyczyny uwięzienia swego ponieść mieli przykrość lub straty jakie."

„Mam zaszczyt itd. — H. Luschington, pierwszy sekretarz gubernatorstwa."

„Do pana Augustyna Portelli, prezydenta izby handlowej w Malcie."

Izba handlowa
Valetta, 13. marca 1850

„Mości Panie: Mam zaszczyt poświadczyć niniejszem otrzymanie pisma, które mnie WMP. z polecenia pana gubernatora ddto 12. b. m. przesłałeś z tem zawiadomieniem, jako można się słusznie domniemywać, że zaprowadzane w Sycylii kwarantany wynikają z politycznych powodów, i że tajemne przewiezienie druków przez poddanego Anglii tutaj osiadłego mogłoby utrudnić obrót handlowy między Maltą a sycylijskiemi portami. Izba handlowa wyczytuje to ze smutkiem, że podany mnie do wiadomości fakt miał dać powód do zawieszenia kontumacyi w Sycylii przeciw zajściom z Malty; trudno jej wszakże temu dać wiarę, aby którykolwiek kupiec maltański miał się podobnej dopuścić winy; sądzi raczej, że inna jaka osoba chcąc odwrócić od siebie podejrzenie posłannictwa, zasłaniała się charakterem kupca z Malty. Stan kupiecki na Malcie wie o tem bardzo dobrze, że wdawaniem się w sprawy polityczne zaszkodziłby tylko własnym interesom handlowym. Izba handlowa więc dla zapobieżenia wszelkim niedogodnościom, jakie dla handlu maltańskiego wypaśćby mogły z mięszania się kupców do spraw politycznych, a mianowicie gdyby dozwalali sobie przewozić czasem listy do Sycylii niewiadomej im treści, — kazała umieścić w dzienniku handlowym niniejszą korespondencyę, iżby się według tego zastósowało całe gremium kupieckie.

„Mam zaszczyt itd. A. Portelli, prezydent izby handlowej."

„Do wielce szanownego pana Luschington, pierwszego sekretarza gubernatorstwa."

Francya.

(Rozkaz do armii ministra wojny jenerała d'Hautpoul.)

Paryż, 2. kwietnia. Minister wojny, jenerał d'Hautpoul, wydał następujący rozkaz do armii:

Minister wojny spieszy podać do wiadomości armii piękne zachowanie się kaprala Augusta Bernard z 2go pułku lekkiej piechoty.

Dnia 20. marca r. b. wkroczyła do Besaucon bramą Aresme pewna liczba anarchistów niosąc czerwoną chorągiew i wydając okrzyki buntownicze. Kapral Bernard rzucił się natychmiast na tych ludzi, i dzięki odwadze i oględności, którą okazał, przyaresztował niosącego chorągiew czerwoną a towarzyszów jego zmusił do ucieczki.

Minister wojny wyrażając z radością ukontentowanie swoje z powodu czynów odwagi i poświęcenia, które dochodzą do jego wiadomości, postanowił, aby kapral Bernard niezwłocznie został mianowany sierżantem.

Paryż, 30. marca 1850.

Minister mojny D'Hautpoul. (J. d. D.)

Szwajcarya.

(Kwestya stowarzyszeń robotników niemieckich.)

Berna. Dziennik „La Suisse" z 27go marca donosi: Rada federacyjna wydała do rządów kantonalnych ważny okólnik tyczący

się stowarzyszeń robotników niemieckich w rozmaitych kantonach. — Wiadomo, iż w Morat aresztowano pewną liczbę delegowanych tych stowarzyszeń, którzy przybyli do naszego miasta dla odbywania obrad.

Przy aresztowanych znaleziono ważne papiery, z których wyczytano, iż stowarzyszenia te zawiązane były z razu w celu wcale chwalebnym, lecz od niejakiego czasu cel ten zmieniły, zostawały bowiem w porozumieniu z kilkoma innemi stowarzyszeniami, niemieckiemi a z ich korespondencyi dowiedziano się, iż się umawiały względem przedsięwzięcia nowej wyprawy zbrojnej do wielkiego księstwa Badeńskiego.

Rada federacyjna musiała przedsięwziąć surowe środki do zapobieżenia wykonaniu tych projektów."

Gazeta Teszyńska potwierdza i uzupełnia te wiadomości w następujących słowach: „Po dwudniowych naradach nad rezultatem indagacyi tyczącej się statutów i zamysłów stowarzyszeń robotników, których delegowani na kongres jeneralny aresztowani zostali w Morat razem z protokołami i kopiami ich korespondencyi, przekonała się rada federacyjna, iż te stowarzyszenia, składające sie prawie wyłącznie z robotników niemieckich i istniejące w kilku miastach Szwajcaryi, dążyły za pomocą propagandy rewolucyjnej do zamiarów kompromitujących w wysokim stopniu stosunki internacyonalne; sądzi przeto rada federacyjna, iż te stowarzyszenia powinny być zakazane, zwłaszcza że na ich korzyść niemożna się powołać na art. 46 konstytucyi, który gwarantuje prawo stowarzyszeń tylko dla obywateli szwajcarskich, nie zaś dla obcych. — Zdaje się, iż w tym względzie niezapadła jeszcze stanowcza decyzya. Lecz pewną jest rzeczą, że stowarzyszenia te będą rozwiązane i że rząd wydali z terytoryum szwajcarskiego przynajmniej przywódźców. Wszakże uwzględnić należy, że niewszystkie stowarzyszenia należą do tych planów rewolucyjnych. Ogłoszenie rezultatów indagacyi wyjaśni dokładnie plany potępienia godne, i którzy główni przewodźcy (zagraniczni i krajowi) niemi kierowali za pomocą korespondencyi tajnych i utrzymywanych po części nawet bez wiedzy znacznej liczby członków tych samych stowarzyszeń. Zdaje się że znaczna będzie liczba osób, które z tego powodu wydalone będą z Szwajcaryi.

Dziennik "Suisse" donosi, że Mazzini z pewnością znajduje się w Londynie. (Indep.)

Włochy.

(Posiedzenie sardyńskiej izby deputowanych.)

Turyn, 29. marca. Na wczorajszem posiedzeniu izby drugiej rozpoczęto dyskusyę nad ministeryalnym wnioskiem do ustawy względem budowania gościńców na wyspie Sardynii. Minister robót publicznych, pan Pallocapa zabrał głos, i wymienił, dla jakich powodów odstępuje on od niektórych zdań komisyi, która przedłożyła swe sprawozdanie. Pierwszy artykuł ustawy przyjęto, dyskusyę zaś nad drugim dla nieobecności wielu deputowanych na później odłożono. Na tem samem posiedzeniu przedłożył minister handlu i rolnictwa, Cav. Pietro Santarosa projekt do ustawy, aby właścicielom gruntów nie wolno było nadal ścinać drzew zawierających w sobie sok cukrowy (alberi di zuchero.)

(Spór między Anglią i Toskanią.)

Paryż, 30. marca. Przed czternastu dniami, pisze korespondent dziennika Lloyd z Paryża, wyjaśniłem panu charakter sporu zachodzącego pomiędzy Anglią i Toskanią z powodu pretensyi lorda Palmerstona na korzyść tych kupców angielskich, którzy w czasie zamieszek politycznych w Liwurnie w interesach swych mimowolną ponieśli stratę. Zarazem doniosłem także o tem, że odmowna odpowiedź Wielkiego księcia Toskańskiego połączona była z pewnemi remonstracyami rządu francuskiego, z których powinienby lord Palmerston przekonać się, że w obec Toskanii niodałaby się wcale odegrać taka sama komedya jak w Atenach bez stanowczego wystąpienia Francyi na korzyść Toskanii. Po tych tedy doniesieniach moich wystąpił poseł angielski w Florencyi powtórnie z pretensyą lorda Palmerston, zapewniając jednakże przytem jak najuroczyściej w imieniu rządu swego, że Anglia niczego goręcej niepragnie, jak tylko aby tę kwestyę sporną w przyjaźny sposób załatwić. Ponieważ więc lord Palmerston, (zapewne w skutek przestrogi gabinetu francuskiego) widocznie sią cofnął i nieco łagodniej przemawia, uznał W. książę Toskański za stosowne w odpowiedzi na to zaproponować gabinetowi angielskiemu, aby dla rozstrzygnienia tego sporu zdały się obie strony na wyrok rozjemczy (arbitrage) trzeciego mocarstwa. Wszelako twierdzenie dzienników włoskich, że Toskania zostawiła gabinetowi angielskiemu zupełnie do woli wybór rozjemcy, jakiego tylko lord Palmerston sobie życzy, jest całkiem bezzasadne. Toskania zaproponowała jedynie tylko zasadę rozejmu jako najlepszy środek do spokojnego załatwienia tej kwestyi. Ze względu na konkurencyę niechciała Toskania oznaczać wpoprzód żadnego mocarstwa jako rozjemcę, dopokąd niebyła pewna tego, czyli lord Palmerston zasadę rozejmu przyjmie lub nieprzyjmie. Teraz zaś, gdy Anglia przystała już na ten wniosek, idzie przedewszystkiem o wykonanie jego przez stanowczy wybór rozjemcy; dlatego też rozpoczęły się już osobne układy w tej mierze, które po dziśdzień na tem się skończyły, że Toskania sprzeciwia się wyborowi dworu Sardyńskiego na rozjemcę, i że ze strony lorda Palmerstona musi przeto nastąpić nowa propozycya. Zapewne upłynie jeszcze kilka tygodni, zanim obie strony sporne przyjdą do zgody w tym punkcie, wszelako to już rzecz pewna dotąd, że nieporozumienia między Anglią i Toskanią niezagrażają już przejściem w jawną scysyę, o czem dzienniki włoskie tyle nabajały, a co ja przed czternastu dniami jeszcze formalnie zaprzeczałem. (Ll.)

(Dekret W. księcia. — Hr. Trapani. — „Statuto" zakazany.)

Florencya, 28. marca. Monitore Toscano zawiera dekret W. księcia, którym w prowizoryczny sposób zaradzono niedostatkowi administracyjnej rady gwardyi narodowej.

Jego królew. Mość hr. Trapani, narzeczony Arcyksiężny Izabeli, spodziewany jest tutaj 2. kwietnia. Neapolitański paropływ Stromboli, na którym jedzie Hrabia z Neapolu do Liwurny, będzie na niego czekać w tym porcie, gdyż za 4 lub 5 dni zamyśla powrócić."

Dziennik Statuto zakazano w rzymskich i neapolitańskich państwach. (Riforma.)

(Program wjazdu Jego Świątobliwości do Rzymu.)

Rzym, 23. marca. Wjazd papieża do Rzymu odbędzie się w następujący sposób: Ciało dyplomatyczne zbierze się w kościele św. Jana Laterańskiego, głównej świątyni w Rzymie, a nawet w świecie katolickim. Tam bowiem uda się papież za przybyciem swojem w towarzystwie trzech kapituł, mianowicie kapituły św. Jana, św. Piotra i św. Maryi. Municypalność będzie go oczekiwać w Albano.

Odśpiewane będzie Te Deum, poczem Ojciec św. w towarzystwie wszystkich władz cywilnych i wojskowych uda się do Watykanu, gdzie da błogosławieństwo ludowi. Papież będzie miał gwardyę szwajcarską i swoją gwardyę szlachecką, która ma być zreorganizowana. Drzwi pałacu będą zajęte przez wojska francuskie. Między ubogich rozdany będzie chleb i mięso, wszystkie rzeczy zastawione za cenę niższą jak 5 paoli będą bezpłatnie zwrócone właścicielom.

Słychać w towarzystwach dyplomatycznych, że papież zaraz za powrotem swoim zamyśla dać bardzo obszerną amnestyę. Równocześnie zadekretuje nowy statut konstytucyjny. (Indep.)

(Giornale di Roma o powrocie papieża.)

Rzym, 27. marca. Giornale di Roma potwierdza wyznaczony powrót Ojca świętego do jego państw i dodaje, że Jego Świątobliwość uda się z powrotem po świętach Wielkanocnych, zwiedzi miasta Frosinone i Veletri, i zabawi w nich niejaki czas. W rzeczonych miastach czynią już wielkie przygotowania na Jego przyjęcie.

(Wiadomości z Rzymu.)

Z **Rzymu** piszą pod dniem 29go marca, że dawny batalion rzymskiej gwardyi z wyjątkiem niektórych indywiduów otrzymał już broń i zaciągnął straż w papieskim pałacu. — Minister finansów Galli powołany jest spiesznie do Portici. — Spodziewamy się tutaj kilku kardynałów. — W Frosinone czynią wielkie przygotowania na przyjęcie papieża. W pobliżu pałacu delegacyi rozwalono kilka domów dla rozszerzenia ulicy dla wjazdu papieskiej świty.

(Zasada mającej nastąpić nowej organizacyi banku rzymskiego. — Przygotowania ku przyjęciu papieża.)

Wedłg zawartej w Messaggiere di Modena korespondencyi prywatnej ma być wkrótce zaprowadzona nowa organizacya i systemizacya rzymskiego banku. Utrzymują, że wirtemberski sprawujący interesa, Cav. Kolb, chociaż nieobecny na toczonych w tym względzie obradach, wpływał jednak znacznie na ich rezultat.

Zasada nowej organizacyi banku zależy jak słyszymy na następujących głównych punktach:

1) Rząd angielski uznaje dług, który republikański rząd zaciągnął u rzymskiego banku w kwocie 1.100.000 skudi.

2) Przywilej banku przydłuża się na lat 12.

3) Na umorzenie nowych akcyi otrzyma bank forszus 300.000 skudi z pożyczki Rothszyldowskiej.

4) Kapitał banku należy podnieść do 1. mil. skudi.

5) Rząd papieski ma otwarty kredyt u banku aż do kwoty 300.000 skudi po procentowej stopie $2\frac{1}{2}$ pCt., gdy instytut banku spłaci wprzódy pożyczoną mu niżej 3pCt. wymienioną kwotę.

6) Bank musi rzymskiej mennicy dostarczyć rocznie kwotę 400.000 skudi w złotych i śrebrnych sztabach.

7) Rzymski bank ukonstytuuje się jako bank narodowy, w Bononii i Ankokie zaprowadzi sukkursalia a w pomniejszych miastach escomte comtoirs.

8) Akcyonaryusze banku mogą kapitał jego podnieść do $1\frac{1}{2}$ i dwóch milionów, w którymto razie będzie wtedy przywilej ich na 18 do 24 lat przedłnżony.

P. S. Ojciec święty uznał zaciągnięty przez prowizoryczny rząd u banku dług w całej jego kwocie bez potrącenia owych 35%, którym ulegały wydane podczas rewolucyi papierowe pieniądze. — Bank ten będzie miał nazwę bank rządowy czyli papieski.

— W katedrze św. Piotra równie jak w kościele św. Jana Laterańskiego czynią wielkie przygotowania na przyjęcie Jego Świątobliwości. W Rzymie nie pozostanie więcej jak 8000 ludzi francuskiego wojska. Oficerowie noszą już nadane im przez Ojca św. dekoracye. Każdy batalion otrzymał ich dziesięć. Żołnierze nie poprzypinali jeszcze do swych mundurów przesłane dla nich bronzowe medale, gdyż wprzódy muszą być wypełnione niektóre od francuskiego ministra wojny zawisłe formalności.

Niemce.

(Depesze telegraficzne.)

Erfurt, środa, 3. kwietnia, 12 godzina w południe. W izbie ludu tylko półgodzinne posiedzenie; dziś przybyło 26 nowych deputowanych. W czasie sprawozdania o rozpoznaniu wyborów niebyło żadnej dyskusyi. Izba odroczyła się do wtorku; bo aż wtedy będzie przedłożone sprawozdanie komitetu konstytucyjnego.

Erfurt, środa, 3. kwietnia. W wydziale izby ludu mówił Carlowitz o groźnej postawie wielkich mocarstw; nie przystaną one na niezmienne trzymanie się pierwiastkowej dążności Unii. I tu odrzucono nowe żądania rady administracyjnej.

(Kurs giełdy frankfurtskiej z 2. kwietnia.)

Met. Austr. 5% — 78⅞; 4½ pct. 68¾. Akcye bank. 1095 L. Sard. 32. Hyszp. 3% — 29¼. Polskie 300 — 122 L.; 500 — 79⅝.

(Kurs giełdy berlińskiej z 4. kwietnia.)

Dobrowolna pożyczka 105⅝. Oblig. długu państ. 85½. Akcye bank. 93. Polskie listy zast. 95½. Pols. 500—79½; 300 — 123 L. Frydrychsdory 13 1/12. Inne złoto za 5 tal. 12 5/12. Austr. bank. 86½.

Rosya.

(Postanowienia testamentarne ś. p. księżny Eudoxyi Galiczyn.)

Petersburg, 26. marca. Jego Cesarzewiczowska Mość Wielki książę następca tronu ogłasza rozkazem dziennym z dnia 28. lutego wydanym do szkół wojskowych następujące postanowienia testamentarne ś. p. księżny Eudoxyi Galiczyn potwierdzone przez Cesarza na przedłożenie ministra wojny:

„Stosownie do życzeń ś. p. księżny Eudoxyi Galiczyn wyznaczone będą cztery nagrody po 6857 rubl. śr. za wyszczególnienie się w służbie wojskowej.

Nagrody te będą przeznaczone w czterech korpusach kadetów wymienionych przez Jego cesarzewiczowską Mość głównego naczelnika szkół wojskowych, temu kadetowi wybranemu z pomiędzy sierót lub dzieci rodziców mało zamożnych i wyznania greckiego, który z ukończeniem roku 1850 tak co do sprawowania się, jako też co do postępów w naukach najwięcej otrzyma głosów.

Wybrani kandydaci używać będą po wstąpieniu do służby procentów z kapitału zapisanego przez testatorkę, aż dopóki przez swoją zasługę lub przez czyny szczególnie się odznaczające nienabędą prawa do osiągnienia samego kapitału.

Prawo tą może być nabytem:

Przez nienaganną służbę nagrodzoną krzyżem św. Jerzego za 25 lat służby.

Przez czyny odznaczające się nagrodzone pałaszem lub szpadą honorową z napisem, „za waleczność,“ lub dekoracya.

Przez rany otrzymane na placu bitwy nawet wtedy, gdyby rany te stały się powodem przeniesienia kandydata do wojsk garnizonowych lub podania się do dymisyi.

Jeżeli kandydat polegnie na polu bitwy lub umrze z powodu ran, które otrzymał, wtedy wdowa lub dzieci kandydata będą miały prawo do nabycia kapitału.

Prawo do pensyi lub do kapitału gaśnie jeżeli kandydat, niedopełniwszy żadnego z pomienionych warunków, opuszcza służbę, podpadnie wyrokowi sądowemu lub umrze; wtedy prawo to przechodzi na nowego kandydata, który ma być wybrany z korpusu oznaczonego przez Jego cesarzewiczowską Mość szefa szkół wojskowych.

Jego Cesarzewiczowska Mość Wielki książę następca tronu raczył do konkurowania o te cztery nagrody wyznaczyć 1szy i 2gi korpus kadetów, korpus kadetów Pawła i 1szy korpus kadetów Moskwy. (Journ. de St. Pet.)

Wiadomości handlowe.

(Ceny targowe w obwodzie tarnopolskim.)

Tarnopol, 2. kwietnia. Na targach w Tarnopolu, Trembowli, i Zbarażu sprzedawano w ostatnich 14 dniach marca w przecięciu korzec pszenicy po 10r.12k.—10r.—8r.; żyta 7r.54k.—6r.40k.—6r.; jęczmienia 5r.9k.—5r.—6r.; owsa 3r.37k.—3r.38k.—4r.; hreczki 5r.56k.—4r.48k.—5r.; kartofli 3r.20k.—2r.40k.—2r. Za cetnar siana płacono 2r.50k.—2r.—4r.15k.; wełny 212r. 30k. do 215r. —0—150r.; nasienia koniczyny tylko w Tarnopolu 22r.30k. do 25r. Sąg drzewa twardego 30r.—0—13r.45k., miękkiego 24r.—8r.—12r. Funt mięsa wołowego kosztował 10k.—9k.—9k., a garniec okowity 3r.35k.—4r.—2r.30k. w. w.

Kurs lwowski.

Dnia 10. kwietnia.

W monecie konwencyjnéj.	gotówką zł.	gotówką kr.	towarem zł.	towarem kr.
Dukat holenderski	5	26	5	29
Dukat cesarski	5	28	5	31
Półimperyał zł. rosyjski	9	28	9	32
Rubel śr. rosyjski	1	49	1	50
Talar pruski	1	35	1	36
Polski kurant i pięciozłotówk.	1	20	1	21
Galicyjskie listy zastawne za 100 złr.	99	54	100	6
Galicyjskie listy zastawne w kasie Tow. Kredyt.	100	—	100	10

(Kurs wekslowy wiedeński z 5. kwietnia)

Amsterdam 164½ p. 2. m. Augsburg 118¼ p. uso. Frankfurt 117½ p. 3. m. Genua 138 l. 2. m. Hamburg 173½ p. 2. m. Liworno 117¼ p. 2. m. Londyn 11.52 p. 3. m. Medyolan 105 p. 2. m. Paryż 139½ p. 2. m. Agio duk. ces. 23½. Napol. 9.36. Szufrynów 16.25. Agio śrebra 17⅜.

(Kurs giełdy warszawskiej z 2. kwietnia.)

Listy zast. nowe 14 Rub. 80 kop.

Przyjechali do Lwowa.

Dnia 9. kwietnia. Hrabina Golejowska Róża, z Krzywcza. — PP. Smarzewski Seweryn, z Hankowiec. — Drzewiecki Józef, z Remenowa. — Monciński Franciszek, z Huty. — Hubicki Karol, z Nakwaszy. — Jełowicki Wenant, z Chudyowiec. — Sroczyński Karol, z Brusna.

Wyjechali ze Lwowa.

Dnia 9. kwietnia. Hrabia Czacki Michał, do Krakowa. — Hr. Badeni Kaziemierz, do Stryja. — Hr. Komorowski Ignacy, do Kozłowa. — Baron Hagen, do Brodów. — PP. Niesiołowski Józef, do Żółkwi. — Kawecki Wiktor, do Beniowy. — Mikołajewicz Józef, do Żółkwi. — Małachowski Felix, do Porub. — Kłopotowski Józef, do Beska. — Jaworski Apolinary, do Złoczowa.

Spostrzeżenia meteorologiczne we Lwowie.

Dnia 9. kwietnia:

Pora	Barometr w mierze wied. sprowadzony do 0° Reaum.			Stopień ciepła według Reaum.	Sredni stan temperatury do g. 6. zr.	Kierunek i siła wiatru	Stan atmosfery	
	"	'''	''''					
6 god. zr.	27	10	6	+ 1,6	+ 4,5°	zachodni	pochm.	mgła
2 god. zr.	27	10	6	+ 4,5	+ 1,6	wschodni	"	mało
10 g. w.	27	10	5	+ 2		" "	"	deszcz

T E A T R.

Dziś: trajedya polska: **„Dziewica Orleańska.“**

Jutro: przedstawienie niem. **„Der Pfarrherr.“**

W Piątek komedye polskie: **„Przebudzenie się Lwa“** i **„Pierwej Mama.“**

Luboć przemysł naszego miasta nie może się mierzyć z tem co czytamy o wielkich przedsiębierstwach zagranicznych, nie pośledni jednak przedstawia ruch i skrzętność domową, zwłaszcza w w mieszkańcu po przedmieściach osiadłym. Rzadko znaleść by przedmieszczanin jedną wyłącznie zajmował się gałęzią przemysłu; częstokroć sposobi rodzinę swoją, czeladź i dzieci do pracy zawodu innego, a i sam jemu się poświęca, gdy okoliczności ścieśnią gałąź pracy jemu zwyczajnej. Zwykle rodzaj przemysłu obranego stosuje się do miejsca gdzie mieszka, ztąd przedmieścia nabywają cechy właściwej. Żołkiewskie słynie z ogrodniczek, Łyczakowskie z krupiarek; na Rurach mieszkają Stearyniarki i te co łoje przetapiają i czyszczą, dalej ku Pohulance krochmalarki; na Bajce i nowym Świecie osiadają mléczarki, ku Żelaznej wodzie Praczki; podczas gdy mężowie ich bawią się mularką, brukowaniem miasta, furmanką, służbą dworską i miejską, lub pracą podrzędną po fabrykach, wedle zasobu majątkowego i usposobienia pod nazwiskiem strożów, lokajów, furmanów, froterów, kucharzów, szynkarzów, kielnerów, latarników, dozorców i t. p. Wszyscy ci składają klasę niestałą przemysłu chwiewnego, bo zawisłego od pory i okoliczności rozmaitych, od zażyłości klasy majętniejszej, i od przedsiębierstw wyższego rzędu. Główniejszem zaś źródłem podsyłającem im zarobkowość potąd były przedsiębierstwa budownicze, których w ostatniem pięcioleciu liczono kilkadziesiąt nowych z fundamentu. Licząc w przecięciu tylko dwadzieścia, a gmach każdy nisko biorąc, po dwadzieścia tysięcy, wpuszczało to w obieg sumę znaczną ku polepszeniu ich bytu własnego a pomnożeniu stalszych warstatów przemysłu. Z tych niektóre już za młodszej pamięci znacznie się popodnosiły, i przytoczymy na dziś liczbę przyczyniających się do stawienia i wytworności gmachów i domów mieszkalnych. Mianowicie liczy Lwów: Budowniczych 8; Mechaników 3; Kamieniarzy 3; Murmistrza 1; który do każdej fabryki przybiera sobie „podmajstrów“ z mularzy zręczniejszych bądź osiadłych w mieście, bądź zachodzących z prowincyi. Cieśli 6; Stolarzów 56; Tokarzów 9; Bednarzów 21; Sklarzów 17; Pozłotników 2; Malarzów ściennych 4; Tapicerów 7; Froterów stałych 5; Szczotkarzów 3; Garncarzy 8; Konwisarzy 2; Blacharzów 10; Slusarzów 30, a wdów slusarskich utrzymujących warstaty 5; Kowalów patentowanych 17, bez prawa 3; Kotlarzów 10; Druciarzy osiadłych 2; Majstrów kominiarskich 7; Latarników miejskich w służbie publicznej 58.

Główny Redaktor **M. Szreniawa Sartyni**. Z c. k. galic. Drukarni rządowéj.